VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 05 /TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 23 tháng 1 năm 2024

SO: 05 /TB-VC
VKSND TINH G.N
CÔNG VĂN ĐỆN
Số: SÁI

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

giải quyết vụ án "Tranh chấp hợp đồng tín dụng" có vi phạm bị cấp giám đốc thẩm hủy án

Thực hiện nhiệm vụ kiểm sát xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm vụ án dân sự "Tranh chấp hợp đồng tín dụng" giữa nguyên đơn là Ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển Việt Nam chi nhánh Hà Giang với bị đơn là ông Lý Văn Hùng, bà La Thị Quý, do Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang giải quyết tại Bản án dân sự sơ thẩm số 03/2020/DS-ST ngày 06/8/2020, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy quá trình giải quyết vụ án Tòa án cấp sơ thẩm có những vi phạm cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung vụ án và Quyết định của Tòa án sơ thẩm

1.1. Nội dung vụ án

Ngày 18/10/2018, Ngân hàng thương mại cổ phần Đầu tư và phát triển Việt Nam chi nhánh Hà Giang (sau đây gọi tắt là Ngân hàng BIDV) và ông Lý Văn Hùng, bà La Thị Quý ký kết hợp đồng tín dụng số 01/2018/10666688/HĐTD, theo đó ông Hùng, bà Quý vay Ngân hàng BIDV số tiền 290.000.000 đồng, thời hạn vay 11 tháng (từ ngày 18/10/2018 đến ngày 18/9/2019), mục đích vay kinh doanh hàng tạp hóa, dịch vụ internet.

Tài sản bảo đảm cho khoản vay trên theo Hợp đồng thế chấp số 01/2018/10666688/HĐ-BĐ được ông Hùng, bà Quý ký kết ngày 18/10/2018 với Ngân hàng BIDV là 01 chiếc xe ô tô nhãn hiệu TOYOTA, số hiệu VIOS, màu sơn nâu vàng, biển kiểm soát 23A - 019.87, số khung: 9F32E4005319, số máy: 1NZZ110256, giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô số 010490 do Công an tỉnh Hà Giang cấp ngày 19/9/2018 tên Lý Văn Hùng. Tài sản thế chấp có giá trị 429.000.000 đồng.

Quá trình thực hiện hợp đồng tín dụng, ông Hùng, bà Quý mới trả được Ngân hàng BIDV số tiền 18.703.014 đồng tiền lãi rồi bỏ trốn khỏi địa phương. Ngân hàng BIDV khởi kiện đề nghị Tòa án giải quyết buộc ông Hùng, bà Quý thanh toán số tiền nợ gốc và lãi đến thời điểm thanh toán ngày 06/8/2020 là 341.816.439 đồng.

1.2. Quyết định của Hội đồng xét xử

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 03/2020/DS-ST ngày 06/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang đã quyết định: Buộc ông Lý Văn Hùng và bà La Thị Quý phải chịu trách nhiệm liên đới hoàn trả cho ngân hàng TMCP

đầu tư và phát triển Việt Nam chi nhánh Hà Giang số tiền là 341.816.439 đồng. Việc thanh toán sẽ được thực hiện bằng hợp đồng thế chấp tài sản số 01/2018/10666688/HĐ-BĐ ngày 18/10/2018.

Sau khi bản án sơ thẩm có hiệu lực pháp luật, Chi cục thi hành án dân sự huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang có văn bản đề nghị Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị giám đốc thẩm bản án dân sự sơ thẩm nêu trên của Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 22/QĐKNGĐT - VC1-DS ngày 15/6/2023, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị đối với Bản án dân sự sơ thẩm số 03/2020/DS-ST ngày 06/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang; đề nghị Ủy ban thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm hủy toàn bộ bản án dân sự sơ thẩm nêu trên để giải quyết lại theo quy định của pháp luật.

2. Những vi phạm trong quá trình giải quyết vụ án

2.1. Về tố tung

Tại thời điểm Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên thụ lý vụ án "Tranh chấp hợp đồng tín dụng" thì trước đó ngày 19/7/2019, Cơ quan CSĐT - Công an huyện Vị Xuyên đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với Lý Văn Hùng về tội "Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản", vật chứng là chiếc xe ô tô TOYOTA VIOS mà Hùng dùng làm tài sản thế chấp với Ngân hàng BIDV. Vụ án thuộc trường hợp phải tạm đình chỉ theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 214 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 "cần đợi kết quả giải quyết vụ án khác có liên quan hoặc sự việc được pháp luật quy định là phải do cơ quan, tổ chức khác giải quyết trước mới giải quyết được vụ án". Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên không tạm đình chỉ giải quyết vụ án theo căn cứ nêu trên mà đưa vụ án ra xét xử, và quyết định: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Ngân hàng BIDV, buộc ông Hùng, bà Quý phải liên đới hoàn trả Ngân hàng BIDV số tiền 341.816.439 đồng là không đúng pháp luật.

Mặt khác, chiếc xe ô tô là tang vật của vụ án hình sự, tại Công văn số 13/CV-CCTHADS ngày 05/01/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vị Xuyên có nội dung: "Tháng 4/2019 Công an huyện đã thu hồi chiếc xe về tạm giữ, tháng 4/2020 Công an huyện giao lại chiếc xe cho ông Tân giữ và bảo quản". Như vậy, chiếc xe ô tô đã được Cơ quan điều tra xử lý vật chứng. Bản án tuyên: Việc thanh toán sẽ được thực hiện bằng hợp đồng thế chấp tài sản số 01/2018/10666688/HĐ-BĐ ngày 18/10/2018 là không đúng pháp luật và không thể thực hiện được.

2.2. Giải quyết vượt quá yêu cầu khởi kiện của đương sự

Tại đơn khởi kiện cũng như quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa sơ thẩm, Ngân hàng BIDV không đề nghị Tòa án buộc ông Hùng, bà Quý phải thực hiện Hợp đồng thế chấp. Bản án sơ thẩm đề cập và xử lý Hợp đồng thế chấp là giải quyết vượt quá yêu cầu khởi kiện của đương sự, vi phạm Điều 5 Bộ luật tố tụng dân sự.

Với các vi phạm trên, Quyết định giám đốc thẩm số 55/2023/DS-GĐT ngày 27/8/2023 của Ủy ban thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy toàn bộ Bản án dân sự sơ thẩm số 03/2020/DS-ST ngày 06/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang để giải quyết lại theo thủ tục sơ thẩm là đúng pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo rút kinh nghiệm chung nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án dân sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng -PVT.VKSTC (b/c);
- Vụ 9 VPVKSTC (để báo cáo);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- VKSND cấp cao 2,3;
- VKSND 28 tinh, TP khu vực phía Bắc;
- Trường Đại học kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, VP VC1;
- Luu VT VC1, V2 (41b).

KT. VIỆN TRƯỞNG PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Phạm Văn Hòa